

«ΟΔΟΙΠΟΡΙΚΟ Σ' ΕΝΑΝ ΚΟΣΜΟ ΠΟΥ ΧΑΝΕΤΑΙ»

Βιβλιοπαρουσίαση

Στις στέγες και τους καπναγωγούς («κπαρδές») της Μυτιλήνης, στα μπαλκόνια με τα περίτεχνα κάγκελα και τα φουρούσια, στις τρίριχτες σκεπές, στις πλιθιές και τα βαριά μάνταλα, πάνω στο λουλακι των τοίχων και μέσα τις «κουπαστές» (μεταλλικές κλειδαριές μέσα σε σιδερένια κιβωτιάκια), ο χρόνος αφήνει την υπογραφή του. Φθείρει την ύλη, αλλά φθείρει και τη μνήμη. Και μέσα του, οι άνθρωποι, τα κτίρια, ο κόσμος χάνεται.

οσμος χάνεται.

«Οδοιπορικό σ' έναν κόσμο που χάνεται», στη γνήσια παραδοσιακή αρχιτεκτονική της Λέσβου, πραγματοποιεί ο πολιτικός μηχανικός **Γιάννης Καρατζάς**, στο ομότιτλο **λεύκωμα 243 σελίδων**, που εξέδωσε το Τμήμα Βορειοανατολικού Αιγαίου του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος.

Ο συγγραφέας έχει συγκεντρώσει **εξαιρετικό φωτογραφικό υλικό**, ενώ παράλληλα διέσωσε τεχνικούς όρους, που χρησιμοποιούσαν τα μαστόρια μιας περασμένης εποχής, οι οποίοι τείνουν και αυτοί να εξαφανιστούν.

Αναφερόμενος στο έργο του συγγραφέα, ο πρόεδρος ΔΕ του ΤΕΕ/Τμήματος ΒΑ Αιγαίου, **Γεώργιος Σπανέλλης**, τονίζει: «Σε όλες τις μορφές της δουλειάς του παρατηρούμε την κραυγή αγωνίας για κάτι που η επίσημη Πολιτεία ενώ υποστηρίζει ότι το προστατεύει, το αφήνει στην τύχη του, έρμαιο της άναρχης "εξέλιξης" του καιρού και των διάφορων συμφερόντων».

Ο ίδιος ο Γιάννης Καρατζάς επισημαίνει: «Οι φωτογραφίες εδώ, δεν εκπληρώνουν ρόλο σελιδοποιητικής διακόσμησης ενός αρχιτεκτονικού βιβλίου, ούτε στοχεύουν μόνο στη διευκόλυνση της ανάγνωσής του. Το σχετικά μεγάλο, αλλά πάντως πρωτότυπο φωτογραφικό υλικό, τεκμηριώνει τα κείμενα που συνοδεύει και στοχεύει είτε στην κατανόηση της υπαρκτής πραγματικότητας είτε στην απόδειξη κάποιου ισχυρισμού, ενώ μπορεί ακόμη και να "διαβαστεί" εντελώς αυτοτελώς».

Κατά τον συγγραφέα, πρόκειται για τη συγκέντρωση στοιχείων μιας αρχιτεκτονικής αντίληψης ανώνυμων μαστόρων και τεχνιτών, μιας εποχής που ολοκλήρωσε πια τον κύκλο δημιουργίας της και κινδυνεύει τώρα να χαθεί οριστικά, από διάβρωση ύλης και μνήμης.

Τα υλικά στοιχεία που χαρακτηρίζουν την αρχιτεκτονική αυτή εξαφανίζονται γοργά, μέσα από διαδικασίες επανασύνδεσης με τη σύγχρονη ζωή, όσων γερασμένων οικοδομημάτων αντέχουν ακόμη, ύστερα από χρόνια άστοργης μεταχειρίσεως κι εγκατάλειψης.

Οι απλοί Λέσβιοι λαϊκοί δουλευτάδες, με τις πέτρες, τα τούβλα, τα ξύλα και τη λάσπη που συντάιριζαν χτίζοντας, κατέθεσαν στο έργο τους τη γνήσια καλαισθησία τους, που πιστοποιεί τη συνέχεια του εθνισμού τους, κι αυτό καμάρωσαν με στικάκια όπως το παρακάτω: «όποιους δεν είναι μρακλής, του πρέπει να 'πουθάνει, γιατί σι τούτου του ντουινιά, άδικα τόπου πιάνει».

ΠΙΤΑ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΑΠΟΦΟΙΤΩΝ ΠΣ ΑΠΘ

1 Φεβρουαρίου

Αγαπητοί φίλοι και φίλες, απόφοιτοι της Πολυτεχνικής Σχολής του Α.Π.Θ. Το Διοικητικό Συμβούλιο σας εύχεται μια Χαρούμενη και Ευτυχημένη Καινούργια Χρονιά για όλους και μια καλύτερη τύχη για την Ελλάδα το 2009. Την Κυριακή 1 Φεβρουαρίου 2009 στις 11 π.μ. σας προσκαλούμε στο Τελλόγειο Ίδρυμα Τεχνών για να κόψουμε όλοι μαζί τη Βασιλόπιτα του Συλλόγου Αποφοίτων. Μετά την κοπή της Βασιλόπιτας θα υπάρχει η δυνατότητα όποιος θέλει να γευματίσει στον ίδιο χώρο.

Θα χαρούμε πολύ να παρευρεθούμε όλοι μαζί.

Σας ευχόμαστε καλό, ευτυχημένο και δημιουργικό Νέο Έτος. ■

«ΚΤΗΜΑΤΙΚΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ» ΕΝΑ ΤΑΞΙΔΙ 176 ΣΕΛΙΔΩΝ ΣΤΟ ΧΡΟΝΟ

Βιβλιοπαρουσίαση

Το Νοέμβριο του 1911, ο Θεσσαλονικιός Μουσιών Πήλιου, επαγγελματίας αμαξηλάτη, ενοικίασε από την τουρκική διοίκηση, για τρία χρόνια, χώρο 150 τετραγωνικών πήξεων, στη θέση «Ντουτ Μπαξέ», κοντά στο Λευκό Πύργο, καταβάλλοντας το αντίστοιχο τίμημα. Στον χώρο κατασκεύασε και ένα παράπηγμα (καρροποιείον) για τις επαγγελματικές ανάγκες του.

Ένα χρόνο αργότερα, η Θεσσαλονίκη απελευθερώθηκε και εγκαθιδρύθηκε η Ελληνική Διοίκηση. Στα αρχεία των αρμόδιων υπηρεσιών, βρέθηκε μία από τις πρώτες υποβληθείσες αιτήσεις, με ημερομηνία 9/2/1913 και θέμα «μίσθωση κτήματος του δημοσίου». Αιτών ήταν ο Μουσιών Πήλιου, που υποχρεώθηκε εκ των πραγμάτων να ζητήσει την αναμίσθωση του ακινήτου από την ελληνική διοίκηση. Αυτή ήταν και η πρώτη καταγεγραμμένη αίτηση στα αρχεία.

Ιστορίες όπως αυτή, ενοικιαστήρια συμβόλαια, χάρτες και τοπογραφικά διαγράμματα παρουσιάζονται στο καλαίσθητο **λεύκωμα 176 σελίδων**, με τίτλο «**Κτηματικές ιστορίες- Από το αρχείο της Κτηματικής Υπηρεσίας Νομού Θεσσαλονίκης**», που εξέδωσε το ΕΚΕΠΠ-ΕΚΕΧΧΑΚ – Εθνική Χαρτοθήκη, σε συνεργασία με την Κτηματική Υπηρεσία Ν.Θεσσαλονίκης. Το λεύκωμα συνόδεψε σχετική έκθεση, που πραγματοποιήθηκε με μεγάλη επιτυχία.

Οι φάκελοι της Υπηρεσίας περιέχουν χάρτες, έγγραφα, εντολές, περιγραφές, πρωτόκολλα, σχέδια, αναφορές, επιστολές πολιτών, παρακλήσεις και ονόματα. Ξεφυλλίζοντας τα χάρτινα αυτά ντοκουμέντα, στην πραγματικότητα ξεφυλλίζουμε μικρές ανθρώπινες ιστορίες και ένα μεγάλο κομμάτι της ιστορίας αυτής της πόλης.

Ανάμεσά τους, ιστορίες προσφύγων που γέμισαν τη Θεσσαλονίκη με τα όνειρά τους μετά το 1922 και ιστορίες καταπατητών που προσπαθούσαν να χωρέσουν τη ζωή τους σε ένα δωμάτιο. Ακόμη, ιστορίες των κτριών της πόλης και ολόκληρων περιοχών της. Με σκηνικό που άλλαζε με το πέρασμα του χρόνου και με καθοριστικό το ρόλο της Κτηματικής Υπηρεσίας με όποιο όνομα και αν λειτουργούσε.

«Η ιστορία γράφεται με δεκάδες τρόπους [...] Μια σημαντική πηγή πληροφόρησης για την ιστορία της Θεσσαλονίκης και της ευρύτερης περιοχής της Μακεδονίας είναι η Κτηματική Υπηρεσία. Μέσα από χάρτες, τοπογραφικά και κτηματολογικά διαγράμματα, αποτυπώνεται η πληθυσμιακή, χωροταξική και κοινωνική εξέλιξη της», επισημαίνει σε μήνυμά του ο υπουργός Μακεδονίας-Θράκης, **Μαργαρίτης Τζίμας**.

Από την πλευρά του, ο γενικός γραμματέας του υπουργείου, **Λουκάς Ανανίκας**, υπογραμμίζει ότι το λεύκωμα αυτό προσφέρει στον αναγνώστη τη δυνατότητα για ένα ταξίδι στο χρόνο, ξεκινώντας από τη δεκαετία του 1920. ■

ΕΚ ΠΑΡΑΔΡΟΜΗΣ

Εκ παραδρομής της συντάκτριας του πολύ ενδιαφέροντος άρθρου με τίτλο «Στρατηγικό Πλαίσιο Αναγνώρισης & Αναβάθμισης της Χωρικής Ταυτότητας της Ελληνικής Πόλης», που δημοσιεύτηκε στο τεύχος 365 του «Τ», ο υπότιτλος του κειμένου βρέθηκε ...επτά χρόνια μπροστά.

Συγκεκριμένα, στον δεύτερο χάρτη, που δημοσιεύτηκε με τον υπότιτλο 'Χωρική (συντακτική) Ταυτότητα της Θεσσαλονίκης Π.Π.Ε. 1997', το ορθό είναι: 'Χωρική (συντακτική) Ταυτότητα της Γλασκόβης Π.Π.Ε. 1990'.

Η συντάκτρια του άρθρου, αρχιτέκτων-πολεοδόμος-urban designer, Αναστασία Μ. & Μ. Πάπαρη [e-mail: anastpapar@teemail.gr] επιφυλάσσεται να επαγέλθει με άρθρο για τη «Θεσσαλονίκη - Π.Π.Ε. 1997». ■